

TAVS IEGUVUMS NAV ACĪM REDZAMAIS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Sak. 14. nod., Dan. 7:25, Marka 12:30, 31, Sak. 15:3, Jes. 5:20, Sak. 15. nod., Mat. 20:26-28.

ATMIŅAS PANTS:

“Cilvēka priekšā it kā taisns ceļš – bet tas vienalga noved nāves ceļos.”
(Sak. 14:12)

Rā teicis Pāvils: “Mēs tagad redzam neskaidri, kā raudzīdamies atspulgā.” (1. Kor. 13:12) Mēs redzam tik maz, un tas, ko mēs redzam, vienmēr tiek izfiltrēts caur mūsu pašu prātu. Mūsu acis un ausis – patiesībā visas mūsu maņas – sniedz mums tikai šauru ieskatu tajā, kas ir patiesībā.

Mēs varam tikt piekrāpti ne tikai attiecībā uz ārējo pasauli, bet arī jautājumos, kas skar mūs pašus. Mūsu sapņi, mūsu uzskati un pieredze var sniegt mums ļoti sagrozītu priekšstatu par to, kādi mēs patiesībā esam, un šī var būt visjaunākā no visām krāpšanām.

Ko tad mums vajadzētu darīt, lai pasargātu sevi no šīm krāpšanām? Sakāmvārdos varam atrast padomu. Mums nevajadzētu uzticēties sev, kā to dara muļķi. Tieši pretēji, mums vajadzētu uzticēties Kungam, kas kontrolē notikumu gaitu pat tad, kad liekas, ka viss iet šķērsām. Īsāk sakot, mums ir jādzīvo ticībā, nevis tikai skatīšanās, jo mūsu redze var mūs ļoti pievilt, atklājot tikai mazu daļiņu no realitātes, un tad pat vēl ļaunāk – izkropļojot to mazumiņu, ko tā mums parāda.

Lūdz, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. februārī!

Muļķa pārlicība

Izlasi Sak. 14. nodaļu! Ko tā mums stāsta par muļķi? _____

Muļķis runā lepni (Sak. 14:3). Pirmais, kas par muļķi ir pateikts, ir "lepnā runa". Salīdzinājums ar rīksti, kas saistīta ar muļķa lūpām, ietver viņa galīgo sodu. Viņa lepno vārdu rezultāts ir sitiens pa viņa lūpām. Šis iznākums ir aplūkots kā pretējs gudrā lūpām, kas tiek pasargātas (sk. arī Dan. 7:8).

Muļķis izsmej gudrību (Sak. 14:6-9). Lai gan šķiet, ka muļķis meklē gudrību, patiesībā viņš tai netic un ir skeptisks pret to. Viņš to neatradīs, jo, pēc viņa paša domām, gudrība nav atrodama ārpus viņa. Visbiedējošākā ir viņa attieksme pret likuma pārkāpšanu. Kas var būt vēl nāvējošāks par grēka idejas izsmiešanu?

Muļķis ir lētticīgs (Sak. 14:15). Paradoksāli, kamēr muļķis smejas par šiem ideālistiem, kas joprojām tic gudrības vērtībai, viņš ir zaudējis savu spēju kritiski izvērtēt to, ko viņš dzird. Viņš tic "visam". Šīs situācijas ironija trāpa laicīgās sabiedrības sirdī. Skeptiski cilvēki izsmej Dievu un reliģiju, paziņojot, ka šī ticība domāta bērniem un veciem ļaudīm, tomēr viņi paši bieži vien tic vismuļķīgākajām lietām, piemēram, dzīvības rašanās uz zemes nejaušības pēc.

Muļķis ir impulsīvs (Sak. 14:16, 29). Tā kā muļķis tic, ka viņam ir patiesība sevī, viņš nevelta laiku pārdomām. Viņa reakcija ir ātra, to galvenokārt vada impulsi.

Muļķis apspiež citus (Sak. 14:21, 31). Muļķa psiholoģijā darbojas apspiešanas un neiecietības mehānismi. Viņš ir neiecietīgs pret citiem un izturas pret viņiem ar nicinājumu (sk. Dan. 7:25, 8:11, 12).

Ir viegli pamanīt muļķa iezīmes citos cilvēkos, bet kā ir ar mums pašiem? Kurus no šiem rakstura trūkumiem tev vajadzētu ieraudzīt sevī, meklējot Dieva žēlastību, lai tos pārvarētu? _____

Gudrā bijība

Izlasi vēlreiz Sak. 14. nodaļu! Ko tā mums saka par gudro? _____

Gudrais runā pazemīgi (Sak. 14:3). Gudrais savalda savu mēli. Viņa klusās pārdomas motivē augstprātīgas pašpārliecinātības trūkums. Gudrais pārdomā citu cilvēku idejas. Tāpēc gudrais velta laiku pierādījumu izsvēršanai un caurskatīšanai. Viņš arī ir kluss tāpēc, ka klausās, gatavs mācīties no citiem.

Gudrais vērtē mācīšanos un zināšanas (Sak. 14:6, 18). Muļķim ir grūti mācīties, jo viņam ir grūti sēdēt pie skolotāja kājām. Turpretī gudrajam ir viegli mācīties, jo viņš ir pazemīgs. Tāpēc viņš priecājas par mācīšanās un izaugsmes iespēju. Viņu gudru padara arī tas, ka viņš meklē gudrību un zināšanas, kas viņam trūkst.

Gudrais ir piesardzīgs (Sak. 14:15). Gudrais zina, ka eksistē grēks un ļaunums. Tāpēc viņš piesardzīgi izvēlas, kurp doties. Viņš neuzticas savām jūtām un personīgajai pieredzei. Viņš pārbauda visu un lūdz pēc padoma. Tomēr viņš vienmēr rūpīgi pārdomās, ko saka citi cilvēki, un atšķirs labo no sliktā (1. Tes. 5:21).

Gudrais ir mierīgs (Sak. 14:29, 33). Gudrais var palikt mierīgs tāpēc, ka viņš nepaļaujas pats uz saviem ceļiem, bet ir atkarīgs no augšienes (Sak. 14:14, NKJV). Viņa ticība Dievam ir tā, kas ļauj viņam atslābt un vingrināt paškontroli (Jes. 30:15). Dievbijība dod viņam pārliecību (Sak. 14:26).

Gudrais ir līdzjūtīgs un iejūtīgs (Sak. 14:21, 31). Abi baušļi – “mīli Kungu, savu Dievu, no visas sirds un no visas dvēseles, un ar visu prātu, un ar visu spēku” un “mīli savu tuvāko kā sevi pašu” – ir savstarpēji saistīti (Marka 12:30, 31). Mēs nevaram mīlēt Dievu un vienlaikus izturēties slikti pret citiem cilvēkiem. Vislielākā mūsu ticības izpaušme ir tas, kā mēs izturamies pret citiem, īpaši pret tiem, kas ir trūcumā.

“Mēs nesaprotam, cik daudzi no mums staigā skatīšanā, nevis ticībā. Mēs ticam tam, ko redzam, bet nenovērtējam dārgos apsolījumus, kas mums doti Viņa Vārdā.” (E. Vaita “Our High Calling” 85. lpp.) Ko nozīmē staigāt ticībā, nevis skatīšanā? Kā mums to vajadzētu darīt? _____

“Kunga acis”

“It visur Kunga acis – tās pamana ļaunu un labu.” (Sak. 15:3) Kā šis pants tev liek justies, un kāpēc? _____

Nākamajās divās Sakāmvārdu nodaļās tonis mainās. Šīs nodaļas ir teoloģiskākas nekā iepriekšējās. Kungs pieminēts biežāk nekā iepriekšējos sakāmvārdos. Mums ir arī pateikts kaut kas pārsteidzošs par Viņu: ka Viņa acis ir visur (Sak. 15:3).

Šī Kunga klātbūtnes apziņa ir tieši tas, ko senie israēlieši sauca par “Kunga bijību”. Tādas pašas asociācijas atrodamas Psalmos: “Redzi, Kunga acs pār tiem, kas viņu bijā.” (Ps. 33:18) Līdzīgi arī Ījabs apraksta Dievu kā kādu, kas skatās līdz zemes galiem un redz visu, kas notiek zem debesīm (Īj. 28:24). Tāpēc Ījabs secina, ka “bijāt Kungu ir gudrība” (Īj. 28:28).

Šis sakāmvārds atgādina mums par Dieva spēju redzēt labu un ļaunu, vienalga, kur tas atrodas. Kā saprata Sālamans (1. Ķēn. 3:9), patiesa gudrība ir spēja izšķirt labu un ļaunu. Cilvēcīgā līmenī šai spējai izšķirt vajadzētu palīdzēt mums vienmēr atcerēties darīt labo un nekad ļauno, jo Dievs redz visu, ko mēs darām, pat ja neviens cits to neredz. Mēs mānām sevi, domājot: ja tagad tiekam cauri, darot ļaunu, tad tas tā patiešām būs. Ilgtermiņā tā nekad nebūs.

Tāpēc būsim čakli, jo “nav tāda radījuma, kas Dieva priekšā būtu apslēpts, viss ir kails un atsegts viņa priekšā, viņam mēs dosim norēķinu” (Ebr. 4:13).

Izlasī Sak. 15:3, Jes. 5:20 un Ebr. 5:14! Kāda izšķiroša vēsts šajos pantos ir mums, īpaši laikmetā, kad “labā un ļaunā” izpratne bieži ir neskaidra un cilvēki apgalvo, ka labais un ļaunais ir relatīvs vai tikai cilvēku idejas, kurām nav objektīvas eksistences, kā tikai tas, ko mēs par tām sakām? Kas nepareizs ir šajā uzskatā par labo un ļauno, un kāpēc ir tik bīstami pie tā turēties? _____

TREŠDIENA, 4. FEBRUĀRIS

Kunga prieks

Izlasi Sak. 15. nodaļu! Kāpēc prieks ir tik svarīga cilvēku īpašība? _____

Raksti neapsola dzīvi bez pārbaudījumiem. Kā Jēzus pats teica: "Katrai dienai pietiek savu bēdu." (Mat. 6:34) Sak. 15:15 paskaidro, ka Jaunā dienā tie, kas saglabā priecīgu sirdi, piedzīvo labākus laikus. Sāpes, ciešanas un pārbaudījumi būs, un bieži mēs nevaram kontrolēt, kad un kā tie nāks. Tas, ko mēs varam kontrolēt, vismaz zināmā mērā, ir mūsu reakcija.

Izlasi Sak. 15:14, 23! Kāda ir Dieva daļa šajā priekā? _____

Lai gan Bībeles pants skaidri nemin prieka iemeslu, paralēlā doma starp 13. un 14. pantu liek saprast, ka "priecīga sirds" ir "tam, kam ir saprašana" (NKJV). Tā ir tāda cilvēka sirds, kurai ir ticība un kas aiz šī brīža pārbaudījumiem saskata glābšanu. Tāpēc ticība Dievam ir tik svarīga. Tāpēc ir tik svarīgi, ka mēs paši no savas pieredzes pazīstam Dieva realitāti un Viņa mīlestību. Lai arī kādi pārbaudījumi tad nāktu, lai arī ar kādām ciešanām mēs saskartos, tie, kam ir saprašana, varēs izturēt, jo viņi ir iepazinuši savā dzīvē Dieva mīlestību.

Sak. 15:23 ir izteikta vēl kāda svarīga doma. Prieks vairāk nāk no tā, ko mēs dodam, nevis no tā, ko mēs saņemam. Tas ir labais vārds, ko mēs sniedzam otram un kas dod prieku devējam. Kurš gan nav piedzīvojis svētības, kas nāk, svētot citus vai nu ar vārdiem, ar darbiem vai abējādi? Kā mēs jau redzējām Sakāmvārdos, mūsu vārdi ir spēcīgi. Tie var paveikt daudz laba vai daudz ļauna. Un bez tam – tie lielāku labumu dod nevis tiem, kam dara labu, bet tiem, kas paši to dara.

Cik labi tu pazīsti Dieva mīlestību savā dzīvē? Kas ir tās lietas, kas var tev palīdzēt atvērt savu sirdi šai svarīgajai patiesībai? Pārdomā, cik daudz labāka būtu dzīve, ja tu iepazītu Dieva mīlestības realitāti? _____

Dieva augstākā vara

Mēs visi sapņojam un kaļam plānus, tomēr lietas kārtojas citādi – dažkārt labāk, dažkārt jaunāk. Bībele atzīst cilvēka atbildības un brīvības vērtību. Tomēr Bībele arī apstiprina Dieva kontroli pār notikumu gaitu (sk. Sak. 20:24, 21:31 un Dan. 2. un 7. nodaļu).

Ko saka Sak. 16:1? Kā mums jāsaprot šis pants? _____

Mēs sagatavojam un izstrādājam plānus, bet pēdējais vārds tik un tā pieder Dievam. Tas nenozīmē, ka mūsu gatavošanās ir bezvērtīga. Bet ticības dzīvē, ja mēs tikai pakļaujam savus plānus Dievam, Viņš strādās ar tiem un mūsu plānus vadīs (Sak. 16:9) un galējo variantu izstrādās Viņš (Sak. 16:3). Pat mūsu ienaidnieku darbs tiks izmantots mūsu labā (Sak. 16:4, 7).

Lai gan šīs domas nav viegli aptvert, īpaši saskaroties ar sarežģītām situācijām, tām vajadzētu sniegt mums mierinājumu un palīdzēt iemācīties uzticēties Dievam, pat ja liekas, ka viss notiek galīgi nepareizi un mūsu plāni nepiepildās tā, kā mēs bijām cerējuši. Mums ir jāiemācās visu nodot Dievam. Ja mēs to darām, tad varam būt droši par Viņa vadību pat visgrūtākajos laikos.

Izlasi Sak. 16:18, 19! Kādu vietu cilvēka panākumos ieņem godkāre? _____

Kā vienmēr, Bībele brīdina no lepnuma. Galu galā, ar ko gan mēs kā kritušas būtnes varam lepoties? Kurš netikums ir pretrunīgāks Dievam par lepnumu, sākotnējo grēku? (Sk. Ec. 28:17) Jēzus iejūtīgi mācīja par to, cik slikti ir dzīties pēc varas, un Viņš lūdza Savus mācekļus tā vietā dzīties pēc pazemības (Mat. 20:26-28).

Izlasi Sak. 16:33! Kādu vietu cilvēka panākumos ieņem nejaušība? _____

Bībele neatstāj vietu nejaušībai. Pat tad, ja kādam liekas, ka notikumu gaita ir nejaušība, mēs varam uzticēties, ka Dievs tik un tā visu kontrolē.

Kā lielās cīņas realitāte palīdz mums saprast grūto jautājumu, kāpēc notiek tā, kā notiek? _____

PIEKTDIENA, 6. FEBRUĀRIS

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Jau no sākuma sātans pārkāpuma algu cilvēkiem ir centies attēlot pievilcīgās krāsās. Tā viņš noveda no ceļa eņģeļus. Tā kārdināja grēkā Ādamu un Ievu. Un tā viņš vēl tagad ļaužu pulkiem liek nepaklausīt Dievam. Pārkāpumu taka tiek padarīta šķietami iekārojama, bet “beidzot tā tomēr noved nāvē”. (Sal. pam. 14:12) Laimīgi tie, kas, uzdrošinājušies iet pa šo ceļu, uzzina, cik rūgti ir grēka augļi, un laikus novēršas no nepareizā.” (E. Vaita “Sentēvi un pravieši” 720. lpp.)

“Nekas tā neveicina fizisko un dvēseles veselību kā pateicības un slavas gars. Pretoties melanholijai, neapmierinātām domām un jūtām ir tāds pats pienākums kā lūgt. Ja mūsos ir mūžības alkas, kā gan mēs vaidēdami un sūdzēdamiem varam iet visu ceļu uz Tēva mājām kā sērotāju pulks? Tā saucamajiem kristiešiem, kas pastāvīgi žēlojas un iedomājas, ka laimīgs un priecīgs noskaņojums ir grēks, nav īstas ticības.” (E. Vaita “Kristus dziedinošā kalpošana” 251. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārrunājiet domu, ka mums ir ierobežota realitātes uztvere. Ko tas nozīmē? Kas ir tās lietas, par kurām mēs zinām, ka tās ir reālas, bet nevaram tās sajust? Piemēram, radioviļņi (mobilo telefonu sarunas, satelītkomunikācijas, radio programmas) ir visapkārt tev gaisā tieši tagad, bet tomēr tu nevari tos redzēt, dzirdēt un sajust. Kā šādu realitāšu eksistencei vajadzētu palīdzēt mums saprast, cik ierobežotas ir mūsu maņas? Kā šī izpratne palīdz mums aptvert arī citu lietu realitāti, ko mēs nevaram redzēt, kā, piemēram, eņģeļi?

2. Kāpēc ir tik svarīgi saprast cilvēka brīvās gribas realitāti un brīvo izvēli, pat ja Dievs visu kontrolē? Lai gan šīs mācības (cilvēka brīvā izvēle, Dieva augstākā vara) šķiet pretrunīgas, abas ir Bībeles mācības. Kā mēs varam tās saskaņot?
